

Oponentský posudek diplomové práce

Diplomová práce Lukáše Prokopa *Od beztvorosti k dutému tělu*, jak už název napovídá, si neklade malý úkol. Diplomant se pokusil interpretovat poezii Františka Halase optikou fenomenologické filozofie a postihnout tímto způsobem zvláštní materiálnost této poezie. Jako průvodce na cestu, která je také klíčovým pojmem či spíše metaforou tohoto pokusu, si zvolil Emanuela Levinase a Merlau-Pontyho. Bylo by jistě možné dodat i další k nimž ho výklad vede jako Michail Bachtin či Roland Barthes. Odhaluje skrytě platonskou povahu i vnitřní spor s touto povahou Halasovy poezie, v základním pojetí hmoty, která tvarem nabývá své existence a přesto nemůže tvar poskytnout útěšnou celistvost. Halasova Poezie se tak jeví jako nekonečný zápas základních protikladů tvaru a beztvorosti (tedy chaosu), světla a tmy, bezčasné cykličnosti a časovosti lidského života. Krása v této interpretaci nemá trvání a je dobývána z nicoty. Diplomant přes postižení konstant Halasovy poezie ukazuje její postupnou proměnu až k vrcholné básni Nikde, kde se tato poezie dotýká vrcholně abstraktnímu pojetí dokonalosti, tak jak byla realizována Kazimírem Malevičem. Přesto a či snad právě proto se Lukáš Prokop pokouší vymezit Halasův oxymóronicky alegorický postup proti avantgardě a jeho přístup je v mnohém objevený. Jinou rovinou tohoto tázání je pak otázka druhého, kde je diplomantovi pojetí druhého u Levinase možná až příliš silnou inspirací. Nicméně je vymezení druhého jako ne já skrze hranice těla (objevuje se velmi zajímavá analýza motivu kůže a povrchu) interpretačně nosná.

Při četbě diplomové práce oponentku napadala řada doplnění jako např. zvláštní interpretace Julie Kristevy u Revoluce v básnické řeči Platonova dialogu Timaios, kde jde právě o problém matečné beztvorosti a otcovského tvaru. Takových „nápadů“ by jistě mohla být celá řada. To však vypovídá o inspirativnosti diplomové práce.

V práci vidím jako určitý nedostatek ne úplně důsledné citování, kde se předpokládá důkladná znalost Halasovy poezie a jisté prolínání analyzovaných textů. Práce do jisté míry trpí také rozměňující „upovídání“, která, jak se domnívám, vyplývá ze snahy zahrnout do práce co nejvíce rovin a náhledů vysvětlujících autorův postup. Protože se pak rozměňují i argumenty práce se chvílemi jeví jako rétorické cvičení. To však nic nemění na tom, že jde o dobrou, která svědčí o schopnosti promýšlet nelehké otázky fenomenologie poezie.

Posudek je poměrně stručný, protože se domnívám, že diskuse nad ním značně přesahuje zadání diplomové práce a doufám, že budu moci v budoucnu některé sporné otázky s autorem v rozhovoru vyjasnit.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 21. 1. 2007

Libuše Heczková

